

**Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi
Lənkəran Dövlət Humanitar Kolleci**

Təsdiq edirəm:
Tədris işləri üzrə direktor müavini:
Əyyubova İ.H. _____
"_7_" "_fevral_" 2020-cu il

Fənn sillabusu

İxtisas: Musiqi nəzəriyyəsi

Şöbə: Musiqi və təsviri incəsənət

Fənn Birləşmə komissiyası: Musiqi nəzəriyyəsi və xor dirijorluğu

I Fənn haqqında məlumat:

Fənnin adı: Dünya xalqlarının musiqi ədəbiyyatı.

Proqram: 16.04.2013 cü il tarixli 07 sayılı protokola əsasən Lənkəran Dövlət Humanitar Kollecin Musiqi nəzəriyyəsi və xor dirijorluğu fənn birləşmə komissiyasında müzakirə edilmiş və bəyənilmişdir.

Kodu: İPF-BO4

Kurs: III

Tədris ili: (2019-2020 tədris ili) Semestr: VI (yaz)

Tədris yükü: cəmi: Auditoriya saati 30- (15 saat mühazirə, 15 saat seminar)

Tədris forması: Əyani

Tədris dili: Azərbaycan dili

AKTS üzrə kredit: 2

Auditoriya N: 17.

Saat: III gün 10¹⁵-11⁵⁰.

II Müəllim haqqında məlumat:

Adı,soyadı,elmi dərəcəsi və elmi adı:Axundova Sədaqət Həbib qızı

FBK –nın ünvanı:Lənkəran ş.,P.Təhməzov küç-si.Bina-3

Məsləhət günləri və saati:

E-mail ünvanı: akh.seda66@mail.ru

III Təvsiyyə olunan dərslik, dərs vəsaiti və metodik vəsaitlər:

Əsas

1.Ş. Həsənova. “Musiqi tarixindən mühazirələr” –Bakı – 2012

2.Opera klavirləri

3.T.Hüseynova. Musiqi ədəbiyyatı.

Əlavə

4.İnternet resursları

5.Mühazirə materialları

IV Fənnin təsviri:

«Dünya xalqlarının musiqi ədəbiyyatı» - ali musiqi məktəblərində keçilənən maraqlı, eyni zamanda mürəkkəb kurslardan biridir. Hansı ixtisas üzrə təhsil almasından asılı olmayaraq, bütün tələbələrə musiqi ədəbiyyatı fənni tədris edilir. Musiqinin qədim dövrdən, bir sənət növü kimi

formalaşmasından başlayaraq bu günə kimi keçdiyi təkamül yolu, xalq yaradıcılığı və professional musiqinin inkişaf istiqamətləri, dünyanın müxtəlif regionlarına aid olan bəstəkarlıq məktəbləri, yaradıcılıq təmayülləri və bədii cərəyanların tarixi, ayrı-ayrı sənətkarların yaradıcılığı, musiqi janrlarının təşəkkülü və inkişafı – bütün bu məsələlər musiqi ədəbiyyatı kursunun mövzuları daxilində öyrənilir.

V Fənnin məqsədi:

Fənnin məqsədləri: musiqi ədəbiyyatı fənni dünya musiqisinin nadir incilərini və tanınmış bəstəkarları, incəsənət tarixində üslub və istiqamətləri öyrədir, eləcə də bu fənnin vasitəsilə dünya ədəbiyyatını, tarixini, incəsənətin digər sahələrini, hətta dünya coğrafiyasını – ümumiyyətlə desək tələbələrin dünya görüşünü artırmaq məqsədi daşıyır. Bunlar hamısı aşağı kurslardan başlayaraq dörd kurs ərzində davam etdirilir.

VI Davamiyyətə verilən tələblər:

Dərstdə davamiyyətə görə verilən maksimum bal 10 baldır. Balın miqdarı əsasən: tələbə semestr ərzində fənn üzrə bütün dərslərdə iştirak etdiyi halda ona 10 bal verilir; semestr ərzində fənnin tədrisinə ayrılan saatların hər buraxılan 10%- nə 1 bal çıxılır; Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı normativ sənədlərdə müəyyən olunmuş həddən yuxarı (25%-dən çox) olduğu halda tələbə həmin fənnin imtahana buraxılmır və onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır və sonradan onun haqqında müvafiq qərar qəbul edilir.

VII Qiymətləndirmə:

Tələbələrin biliyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılar aiddir: 10 bal sərbəst işlərin tərtib olunmasına görə, 10 bal seminar və laboratoriya dərslərində fəaliyyətinə görə, 20 bal kollektivlərə görə, 10 bal dərslərə davamiyyətinə görə.

İmtahanda qazanılan balların maksimum miqdarı 50-dir.

İmtahan biletinə bir qayda olaraq fənni əhatə edən 5 sual daxil edilir.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

- 10 bal- tələbə keçilməmiş material dərindən başadüşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir.
- 9 bal- tələbə keçilməmiş material tam başadüşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam açabilir.
- 8 bal- tələbə cavabında ümumixarakterli bəzi qüsurlara yol verir;
- 7 bal- tələbə keçilməmiş materialı başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən əsaslandırmaqda şübhəli çəkir
- 6 bal- tələbənin cavabı əsasən düzgündür.
- 5 bal- tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir.
- 4 bal- tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;
- 3 bal- tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırmağa bilmir;
- 1-2 bal- tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.
- 0 bal- suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semester ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur.

Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahanaqədərki ballar əsasında)

- 91-100 bal- əla (A)
- 81-90 bal- çox yaxşı (B)
- 71-80 bal- yaxşı (C)
- 61-70 bal- kafi (D)
- 51-60 bal – qənaətbəxş (E)
- 51-baldan aşağı- qeyri-kafi (F)

Davranış qaydalarının pozulması:

Tələbə Kollecin daxili nizam –intizam qaydalarını pozduqda əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir görülməkdir.

VIII.(1) Təqvim mövzu planı: Mühazirə : 15 saat , Cəmi: 30 saat.

№	Kecirilən mühazirə mövzuların məzmunu.	Tarix	Saat
1	Mövzu № 1. M.P.Musorqskinin həyat və yaradıcılığı. Plan: 1.Yaradıcılıq xarakteristikası. 2.Janr diapozonu. Mənbə: [1-4]		2
2	Mövzu № 2. M.P.Musorqskinin fortepiano yaradıcılığı. “Sərgidən rəsmlər” fortepiano suitası. Plan: 1.Novatorluq xüsusiyyətləri. 2.F-no suitası. 3.Proqramlılıq. Mənbə: [1-3]		2
3	Mövzu№ 3. M.P.Musorqskinin “Baris “Qodinov” operası. Plan: 1.Operanın sujet xətti. 2.Musiqi materialı. Mənbə: [1-6]		2
4	Mövzu№ 4. N.A.Rimski-Korsakovun həyat və yaradıcılığı. Plan: 1.Yaradıcılıq xüsusiyyətləri. Mənbə: [1-4]		2
5	Mövzu№ 5. N.A.Rimski-Korsakovun simfonik yaradıcılığı. “Şəhrizad” simfonik suitası. Plan: 1.Orkestrləşmənin prinsipləri. 2.Fantastik obrazları. Mənbə: [1-5]		2
6	Mövzu № 6. N.A. Rimski-Korsakovun “Qar qız” operası. Plan: 1.Nağıl fantastik operası. 2.Operanın sujet xətti. 3.Musiqi materialı. Mənbə: [1-5]		2
7	Mövzu№ 7. A.K.Qlazunov. Həyat və yaradıcılığı Plan: 1. Yaradıcılıq xüsusiyyətləri. Mənbə: [1-4]		2
8	Mövzu№ 8. A.K.Qlazunov. Simfonik yaradıcılığı. Plan: .Yaradıcılıq xüsusiyyətləri. 2.Simfonizmi. Mənbə: [1-4]		1

VIII.(2) Seminar mövzuların məzmunu: 15saat. Cəmi 30 saat.

Sıra №	Keçirilən seminar mövzularının məzmunu.	Saat	Tarix
1.	M.P.Musorskinin həyat və yaradıcılığı.	2	
2.	M.P.Musorskinin fortepiano yaradıcılığı. “Sərgidən rəsmlər” f-no suitası.	2	
3.	M.P. Musorqskinin “Baris “Qodinov” operası.	2	
4.	N.A. Rimski-Korsakovun həyat və yaradıcılığı.	2	
5.	N.A.Rimski-Korsakovun simfonik yaradıcılığı. “Şəhrizad” simfonik suitası.	2	
6.	N.A.Rimski-Korsakovun “Qar qız” operası.	2	
7.	A.K.qlazunov. Həyat və yaradıcılığı.	2	
8.	A.K.qlazunov. Simfonik yaradıcılığı.	1	

IX. Sərbəst işin mövzuları:

- 1.M.P.Musorskinin həyat yolu və yaradıcılığının önəmli xüsusiyyətləri.
- 2.M.P.Musorskinin fortepiano yaradıcılığı. “Sərgidən rəsmlər” f-no suitası.
- 3.M.P. Musorqskinin “Baris “Qodinov” operasının məzmunu və musiqi analizi.
- 4.N.A. Rimski-Korsakovun həyat və yaradıcılığına səyahət.
- 5.N.A.Rimski-Korsakovun simfonik yaradıcılığı. “Şəhrizad” simfonik suitası.
- 6.N.A.Rimski-Korsakovun “Qar qız” operasının məzmunu və musiqi analizi.

X. İmtahan sualları:

1. 41.M.P.Musorqskinin həyatı.
2. 46.A.K.qlazunov. Simfonik yaradıcılığı.
- 3.36. N.A. Rimski-Korsakovun opera yaradıcılığı.
4. 47.M.P. Musorqskinin “Baris “Qodinov” operasının musiqi analizi..
5. 45.A.K.qlazunovun həyat və yaradıcılığının xronologiyası.
6. 44.N.A. Rimski-Korsakovun həyatı.
7. 43.M.P. Musorqskinin “Baris “Qodinov” operasından II pərdə.
8. 40.N.A. Rimski-Korsakov. “Qar qız” operasının məzmunu.
9. 37.A.K.qlazunov. Simfonik yaradıcılığı.
10. M.P.Musorqskinin əsərlərinin siyahısı.
11. M.P.Musorqskinin yaradıcılığı.
12. A.K.qlazunov. Həyat yolu.
13. N.A.Rimski-Korsakovun “Qar qız” operasından I və II pərdə .
- 14.38. M.P. Musorqskinin “Baris “Qodinov” operasından IV pərdə.
15. N.A. Rimski-Korsakovun həyat və yaradıcılığının xronologiyası.
16. 48.N.A. Rimski-Korsakovun yaradıcılıq xüsusiyyətləri.
17. 50.M.P.Musorskinin “Sərgidən rəsmlər” f-no suitası.
18. 31.N.A.Rimski-Korsakovun “Şəhrizad” simfonik suitası.
19. A.K.qlazunovun yaradıcılığı.
20. 32.M.P. Musorqskinin “Baris “Qodinov” operasından II və III pərdə.
21. 39.A.K.qlazunov. Həyat yolu.
22. 42.N.A.Rimski-Korsakovun simfonik yaradıcılığı.

23. M.P. Musorqskinin “Baris “Qodinov” operasının məzmunu.
- 24.33.N.A. Rimski-Korsakovun həyatı.
25. M.P.Musorskinin həyat və yaradıcılığının xronologiyası.
26. 34.A.K.Qlazunovun yaradıcılıq xüsusiyyətləri.
- 27 .49.N.A.Rimski-Korsakovun “Qar qız” operasından III və IV pərdə .
28. M.P.Musorskinin fortepiano yaradıcılığı.
29. A.K.Qlazunovun həyat və yaradıcılığının xronologiyası.
30. M.P. Musorqskinin “Baris “Qodinov” operasından I pərdə.

XI. Kollokvium suallrı.

№1

a)

- 1.M.P.Musorqskinin həyatı.
- 2.N.A. Rimski Korsakovun həyatı.
- 3.M.P.Musorqskinin yaradıcılığı.
- 4.N.A. Rimski Korsakovun yaradıcılığı.

b)

- 5.M.P.Musorskinin “Sərgidən rəsmlər” f-no suitası.
- 6.M.P. Musorqskinin “Baris “Qodinov” operasının məzmunu.
- 7.M.P. Musorqskinin “Baris “Qodinov” operasının musiqi analizi.

c)

8. M.P.Musorskinin fortepiano yaradıcılığı.
- 9.N.A. Rimski Korsakovun həyat və yaradıcılığının xronologiyası.
- 10.M.P.Musorskinin həyat və yaradıcılığının xronologiyası.

№2

a)

1. N.A.Rimski Korsakovun simfonik yaradıcılığı.
2. A.K.Qlazunov. Həyat yolu.
3. A.K.Qlazunovun yaradıcılığı.

b)

4. A.K.Qlazunov. Simfonik yaradıcılığı.
5. N.A.Rimski Korsakovun “Qar qız” operasının məzmunu.
6. N.A.Rimski Korsakovun “Qar qız” operasından I və II pərdə.

c)

7. N.A.Rimski Korsakovun “Şəhrizad” simfonik suitası.
8. N.A.Rimski Korsakovun “Qar qız” operasının musiqi analizi.
- 9 .N.A.Rimski Korsakovun “Qar qız” operasından III və IV pərdə.

XII. Fənn üzrə tələblər, tapşırıqlar:

Fənnin tədrisinin sonunda tələbələr Musiqi ədəbiyyatı kursundan müəyyən biliklərə malik olmalı, o cümlədən fənn haqqında fikirlərini əsaslandırmağı bacarmalıdır. Kursda keçdiklərindən–bəstəkarların həyatı və yaradıcılığıyla dərinlən tanış olmaqla, Musiqi

ədəbiyyatından hər hansı mövzu haqqında səliss danışmaq və ya musiqi materialını təyin etmək vərdişlərinə yiyələnmişdirlər.

Tələbə, tələb olunan yazılı tapşırıqları və kurs işini təqdim etdikdən sonra yekun imtahanına buraxılır. Ən əhəmiyyətli nəzəri suallar dövlət imtahanına çıxarılır.

Fənninin tədrisi zamanı tələbələrə müxtəlif bölmələrin praktik tətbiqini öyrədilməsi fənn üzrə qoyulan əsas tələblərdən biridir. Musiqi ədəbiyyatı fənninin tədrisi zamanı qoyulan tələblər aşağıdakı kimidir:

- Mühazirə mətninin hazırlanması,
- test tapşırıqları,
- referat işləri,
- imtahan sualları,
- fərdi tapşırıqlar,
- internetdən istifadə.
- musiqilərin dinlənməsi.

Öyrənmə tanış olur:

- Rus musiqi mədəniyyəti.
- Keçilən bəstəkarların əsərlərinin dinlənməsi.

“Dünya xalqlarının musiqi ədəbiyyatı” fənninin sillabusu “musiqi nəzəriyyəsi” ixtisasının tədris planı və “Dünya xalqlarının musiqi ədəbiyyatı” fənn proqramı əsasında tərtib edilmişdir.

Sillabus “Musiqi nəzəriyyəsi və xor dirijorluğu” FBK-nın iclasında müzakirə edilərək bəyənilmişdir. (6 fevral 2020 cu il protokol №5).

Fənn müəllimi:

Axundova Sədaqət Həbib q.

FBK sədri:

Əliyeva Zəminə Tariyel q.